

[Udenrigsministeren]

også været taget forskellige initiativer, man kan nævne det polsk-svenske initiativ til at afholde en miljøkonference i Ronneby sidste år og det finske initiativ til afholdelse af parlamentarisk møde i Helsingfors i januar i år, og der har også fra Slesvig-Holsten været en strøm af gode ideer. Ideen bygger altså på et solidt grundlag af interesse, og der er allerede gjort et betydningsfuldt forarbejde, som vi kan bygge videre på.

Selve den tanke, at landene omkring Østersøen samarbejder til gensidig fordel, er jo i og for sig ikke ny, for i tidligere århundreder var Østersøområdet jo et vækstcenter; men samarbejdet blev afbrudt, da jerntæppet sænkede sig. Nu er tæppet så væk, og nye muligheder er opstået.

Når ideen ikke allerede er realiseret i højere grad, skyldes det, at der af politiske grunde har været blokeret indtil for ganske nylig, nærmere betegnet indtil Sovjetunionen i september i år anerkendte de baltiske landes selvstændighed. Først dermed blev det muligt at komme videre på regeringsniveau. Først dermed blev det overhovedet muligt at holde et møde med regeringens repræsentanter fra alle lande i regionen.

Som bekendt har Danmark og Tyskland allerede taget initiativ til at afholde en Østersøkonference på udenrigsministerniveau mellem alle Østersølande, og den konference vil blive afholdt her i København den 5.-6. marts næste år. Til konferencen har vi indbudt udenrigsministrene fra Estland, Finland, Tyskland, Letland, Litauen, Norge, Polen, Rusland, Sovjetunionen og Sverige.

Som jeg nævnte her i Folketinget allerede under den europapolitiske debat den 29. oktober, har jeg allerede fremsat forslag om oprettelse af et Østersøråd på udenrigsministerniveau imellem alle lande i den region, som vi håber bliver en fremtidig vækstregion. For øvrigt blev det danske forslag så sent som i går behandlet på et forberedende embedsmandsmøde her i København, og der var almindelig tilslutning til det danske forslag, som nu vil blive udarbejdet i detaljer. Det er min forventning, at det danske forslag om et Østersøråd vil kunne vedtages på Østersøkonferencen i København til marts.

Jeg vil gerne gennemgå hovedpunkterne i forslaget. Jeg kan allerede sige, at bortset fra

nogle detaljer, som vi måske kan se på senere, har det vældig meget tilfælles med det forslag, som efterfølgende er blevet fremsat af Socialdemokratiet, og som vi har til første behandling her i dag. Frem for alt er jeg glad for at konstatere, at sigtet med forslagene er ganske det samme. Det danske forslag består af følgende hovedpunkter:

For det første, at der etableres et permanent råd af udenrigsministre fra alle lande med en Østersøkyst samt Norge. Rådet skal mødes én gang om året på skift i medlemslandene for at fastlægge prioriteterne og give impulser til samarbejdet.

For det andet bør Østersørådet fungere med et minimum af formaliteter og bureaukrati, så vi foreslår, at der ikke etableres noget permanent sekretariat. Formands- og sekretariatsforpligtelsen vil påhvile værtslandet for det næstkommende møde i rådet.

For det tredje foreslår vi, at rådet også skal kunne mødes på fagministerniveau, ligesom det skal kunne nedsætte arbejdsgrupper, der kan udarbejde handlingsplaner og lign.

For det fjerde siger vi, at rådet ikke nødvendigvis skal være det eneste samarbejdsorgan i regionen, men skal overlade opgaver til andre organer, i den udstrækning det er formålstjenligt. Enkelte af disse organer eksisterer som bekendt allerede – her tænker jeg ikke mindst på Helsingforskommissionen. Hvis det er formålstjenligt, kan kredsen af samarbejdspartnere udvides.

For det femte foreslår vi, at beslutninger skal træffes i enstemmighed.

Endelig foreslår vi for det sjette, at arbejdsområderne skal være de samme, som er nævnt i det socialdemokratiske forslag, med tilføjelse af samarbejde på energiområdet og samarbejde om indførelse af demokratiske institutioner.

Som nævnt er der nogle få forskelle på regeringens forslag, som jeg lige har gennemgået, og Socialdemokratiets forslag, som er til første behandling nu. For det første er der spørgsmålet om deltagelse af regioner og delstater. Vi har fra dansk side stillet os helt åbent til dette spørgsmål, for det må jo være op til andre at beslutte, hvordan de vil lade sig repræsentere. Det vil især være ukorrekt, hvis vi begynder at invitere regioner, uden at det er aftalt med den stat, som har den overordnede udenrigspolitiske kompetence over de pågældende regioner.